

**Bruxelles, 27 iunie 2025
(OR. en)**

11008/25

**GAF 15
FIN 790**

NOTĂ DE ÎNSOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Data primirii:	27 iunie 2025
Destinatar:	Dna Thérèse BLANCHET, Secretară Generală a Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	COM(2025) 337 final
Subiect:	RAPORT AL COMISIEI cu privire la punerea în aplicare și la rezultatele programului Pericles IV pentru protecția monedei euro împotriva falsificării în 2024

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul COM(2025) 337 final.

Anexă: COM(2025) 337 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 27.6.2025
COM(2025) 337 final

RAPORT AL COMISIEI

**cu privire la punerea în aplicare și la rezultatele programului Pericles IV pentru
protecția monedei euro împotriva falsificării în 2024**

RAPORT AL COMISIEI

cu privire la punerea în aplicare și la rezultatele programului Pericles IV pentru protecția monedei euro împotriva falsificării în 2024

1. Generalități

Programul Pericles IV este un program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva falsificării. Acesta înlocuiește programul Pericles 2020 care s-a desfășurat în perioada 2013-2020 și programul Pericles care s-a desfășurat în perioada 2002-2013. EPPO a fost instituit prin [Regulamentul \(UE\) 2021/840](#)¹. Aplicarea sa a fost extinsă la statele membre neparticipante prin [Regulamentul \(UE\) 2021/1696 al Consiliului](#)². Regulamentul (UE) 2021/840 stabilește că perioada de derulare a programului se încheie la 31 decembrie 2027. Articolul 12 alineatul (3) din **regulamentul respectiv** prevede obligația Comisiei de a furniza anual Parlamentului European, Consiliului și Băncii Centrale Europene informații cu privire la rezultatele programului. Prezentul document constituie raportul anual pentru 2024. Raportul oferă informații privind angajamentele și punerea în aplicare a programului Pericles IV în 2024, precum și privind punerea în aplicare în 2024 a acțiunilor angajate în anii precedenți.

2. Angajamente în cadrul programului anual de lucru 2024

Bugetul anual pentru punerea în aplicare a programului Pericles IV pentru anul 2024 a fost stabilit la 884 755 EUR și a fost finanțat din linia bugetară 06.030100-C1³ din bugetul general al Uniunii Europene pentru 2024. O sumă totală de 884 755 EUR a fost angajată în 2024, ceea ce reprezintă 100 % din bugetul total. Programul este pus în aplicare prin acțiuni cofinanțate (subvenții) inițiate de către autoritățile competente ale statelor membre și prin „acțiuni ale Comisiei”, organizate direct de către Comisie. Suma totală a angajamentului include, de asemenea, un angajament de 37 225 EUR pentru a acoperi costurile anuale de utilizare a instrumentului eGrants, un sistem de gestionare a subvențiilor complet electronic (fără hârtie)⁴. Pe lângă linia bugetară operațională, suma de 81 896,64 EUR a fost pusă la dispoziție la linia bugetară care include veniturile alocate interne (linia bugetară 06.030100-C4 din bugetul general al UE)⁵. Din această sumă, un quantum de 66 456,34 EUR a fost angajat în 2024 pentru două subvenții⁶.

¹ Regulamentul (UE) 2021/840 al Parlamentului European și al Consiliului din 20 mai 2021 de instituire a unui program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva falsificării pentru perioada 2021-2027 („programul Pericles IV”) și de abrogare a Regulamentului (UE) 331/2014.

² Regulamentul (UE) 2021/1696 al Consiliului din 21 septembrie 2021 de extindere la statele membre neparticipante a aplicării Regulamentului (UE) 2021/840 al Parlamentului European și al Consiliului de instituire a unui program de schimb, asistență și formare profesională pentru protecția monedei euro împotriva falsificării pentru perioada 2021-2027 („programul Pericles IV”).

³ Linia bugetară 06.030100-C1: Protecția monedei euro împotriva falsificării. C1: Creditele votate de autoritatea bugetară pentru bugetul actual.

⁴ Suma totală pentru utilizarea instrumentului eGrants a fost de 44 941 EUR.

⁵ Linia bugetară 06.030100-C4: Protecția monedei euro împotriva falsificării — venituri alocate. C4: Veniturile alocate provin dintr-un ordin de recuperare (suma returnată Comisiei de către un beneficiar ca urmare a prefinanțării neutilizate) în conformitate cu articolul 21 din [Regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Uniunii \(reformare\)](#).

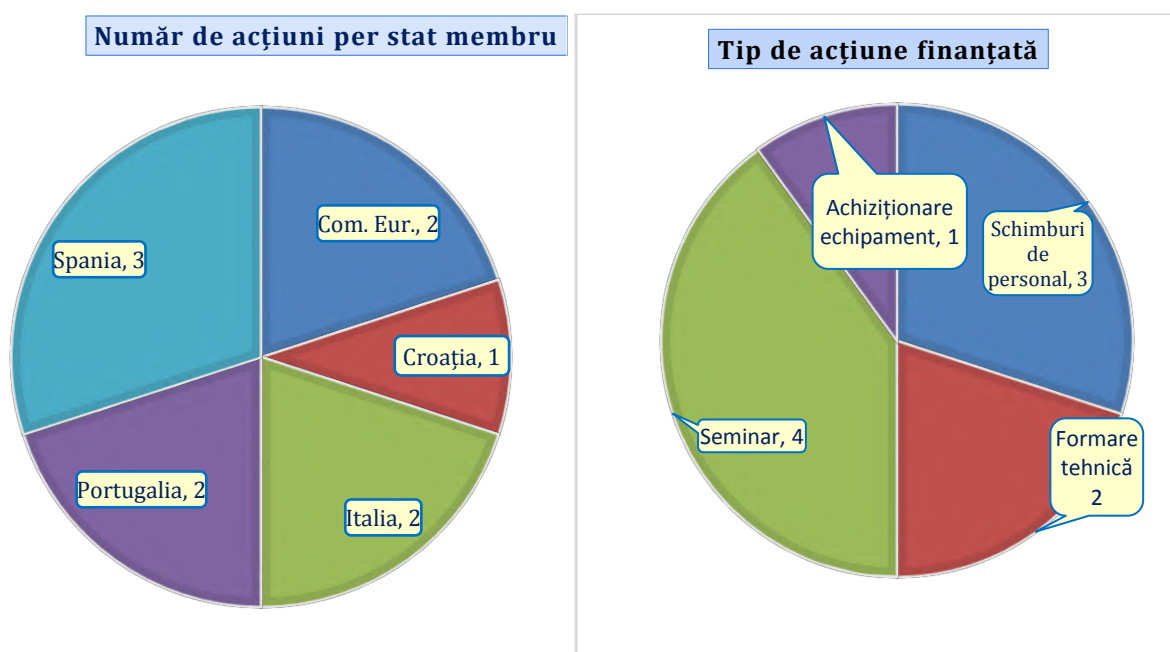
⁶ Quantumul rămas de 15 440,30 EUR va fi pus la dispoziție pentru punerea în aplicare a programului Pericles 2025 (linia bugetară IAR2/2025/JECFIN/E.06030100/PERICLES_21_27).

Punerea în aplicare a programului a reflectat angajamentul statelor membre și al Comisiei pentru protecția monedei euro împotriva falsificării. Discuțiile privind strategia anuală din cadrul reuniunilor Grupului de experți în domeniul falsificării monedei euro (ECEG) au făcut posibilă identificarea și abordarea principalelor amenințări și angajarea a 100 % din bugetul total în 2024.

Programul s-a angajat să finanțeze 10 proiecte în total⁷: opt subvenții au fost acordate pentru cereri provenite de la autorități competente din statele membre, iar două acțiuni ale Comisiei au fost finanțate.

Cele două acțiuni ale Comisiei au fost puse în aplicare în 2024, iar două subvenții au fost parțial puse în aplicare în 2024, în timp ce restul subvențiilor vor fi puse în aplicare în 2025 și ulterior.

Graficul I și graficul II: Tipul de acțiune finanțată și numărul de acțiuni pe stat membru (acțiuni angajate în 2024, a se vedea anexa I)

Italia și Spania, două dintre statele membre cele mai afectate de falsificarea monedei euro, au primit din nou subvenții Pericles în acest an. În plus, Portugalia și Croația au primit subvenții în cadrul programului în 2024. Toate aceste eforturi consolidează protecția monedei euro, de care beneficiază toate celelalte state membre.

Acțiunile pentru care s-au efectuat angajamente în 2024 constau în patru seminare, trei schimburi de personal, două sesiuni de formare tehnică și o achiziție de echipamente.

Acțiunile urmează să se desfășoare atât în interiorul, cât și în afara UE, în funcție de necesitățile specifice. De la crearea sa, programul și-a consolidat abordarea regională prin punerea în aplicare a unor acțiuni care implică regiuni ale lumii deosebit de importante pentru combaterea falsificării, cum ar fi Europa de Sud-Est, China, Turcia și America de Sud.

⁷ O imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra acțiunilor Pericles angajate în 2024 figurează în anexa I.

3. Punerea în aplicare a acțiunilor în 2024

Imagine de ansamblu

Prezenta secțiune analizează punerea în aplicare a tuturor acțiunilor finanțate de Pericles în anul calendaristic 2024. Prin urmare, acesta include acțiuni angajate în cadrul bugetelor Pericles IV pentru 2023⁸ și 2024⁹ (11 subvenții și 2 acțiuni ale Comisiei).

În 2024, au fost puse în aplicare în total 13 acțiuni finanțate prin programul Pericles, printre care:

- punerea în aplicare parțială de către Croația și Portugalia a două acțiuni sub formă de subvenții angajate în 2024;
- punerea în aplicare de către statele membre a nouă acțiuni sub formă de subvenții angajate în 2023: aceste acțiuni au fost puse în aplicare de Italia (patru acțiuni), Spania (patru acțiuni) și Franța (o acțiune);
- punerea în aplicare a două acțiuni ale Comisiei în materie de achiziții publice (angajate în 2024).

Acțiunile de mai sus constau în cinci schimburi de personal, patru sesiuni de formare tehnică, trei seminare și o achiziție de echipamente. La acțiuni au participat aproximativ 415 experți¹⁰.

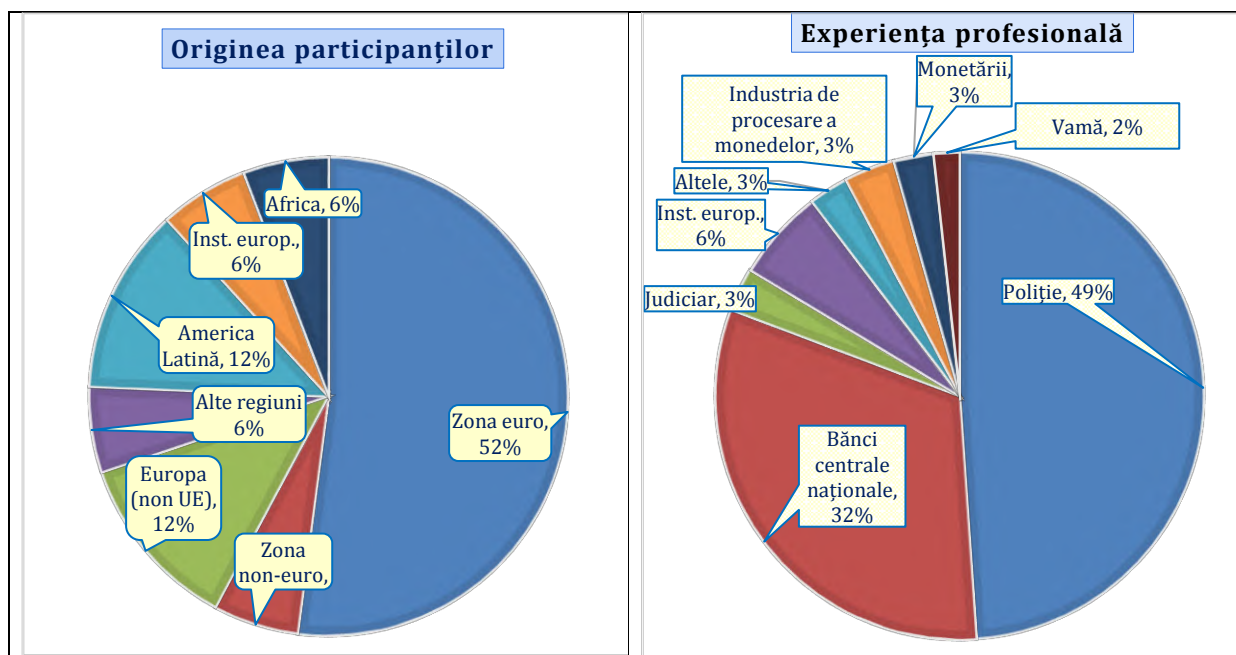
Nu în ultimul rând, în 2024 s-a efectuat evaluarea la jumătatea perioadei a programului Pericles IV. Evaluarea (care acoperă perioada 2021-2023) a analizat, printre altele, realizarea obiectivelor programului pe baza criteriilor de eficacitate, eficiență, relevanță, coerență și valoare adăugată europeană.

⁸ O imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra acțiunilor pentru care fondurile au fost angajate înainte de 2024 și puse în aplicare în 2024 figurează în anexa II.

⁹ O imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra acțiunilor Pericles angajate în 2024 figurează în anexa I. Vă atragem atenția asupra faptului că acest capitol se referă numai la acțiunile din anexa I care au fost (parțial) puse în aplicare în 2024.

¹⁰ Estimare bazată pe raportul tehnic final (atunci când a fost deja primit) și pe formularele de cerere trimise de beneficiari.

Graficul III și graficul IV: Originea și experiența profesională a participanților (acțiuni puse în aplicare în 2024)

Originea participanților

Participanții au provenit din 51 de țări. Majoritatea participanților la formare (70 %) au fost europeni: 52 % au provenit din state membre care fac parte din zona euro, 6 % din state membre care nu fac parte din zona euro și 12 % din țări europene care nu sunt membre UE. Dintre ceilalți participanți, 12 % au provenit din America Latină, 6 % de la instituțiile europene, 6 % din Africa și 6 % din alte regiuni.

Experiența profesională a participanților

Membrii forțelor de poliție au reprezentat 49 % din participanți. Această prezență semnificativă se datorează faptului că autoritățile polițienești reprezintă prima linie în lupta împotriva falsificării monedei euro, precum și faptului că personalul de poliție include atât anchetatori, cât și tehnicieni. Experții din cadrul băncilor centrale naționale au reprezentat 32 % din participanți, aceștia constituind astfel al doilea grup ca mărime. La fel ca în 2023, mai multe acțiuni din 2024 au implicat participarea băncilor centrale. Printre participanți s-au numărat, de asemenea, angajați ai instituțiilor europene (6 %), ai monetărilor naționale (3 %), ai sistemului judiciar (3 %), ai vamelor (2 %) și alte categorii de personal (3 %), reflectând o gamă completă de experiențe profesionale. Nu în ultimul rând, la „A cincea reuniune din cadrul Platformei 1210” au participat reprezentanți ai industriei aparatelor de procesare a monedelor (3 %) pentru al cincilea an. Aceasta indică faptul că sectorul privat este o parte interesată care joacă în continuare un rol semnificativ în lupta împotriva falsificării. Prin urmare, punerea în aplicare a programului ține seama de dimensiunile transnaționale și multidisciplinare prevăzute în Regulamentul (UE) 2021/840, cu un grad ridicat de diversificare în ceea ce privește experiența profesională.

Aspecte importante din 2024

Programul a reușit să mențină și să continue să consolideze în 2024 cooperarea regională internațională în Europa de Sud-Est și în America Latină:

- În 2024 au fost puse în aplicare mai multe acțiuni Pericles axate pe încurajarea și menținerea unei cooperări strânse între autoritățile naționale din Europa de Sud-Est. Printre acestea s-au numărat schimburile de personal organizate de Comando Carabinieri Antifalsificazione Monetaria (CCAFM) din Italia, două schimburi de personal organizate de Guardia di Finanza (GdF) din Italia și formarea tehnică organizată de Banca Națională a Croației (BNC) cu participanți din nouă țări din sud-estul Europei, care vor fi finalizate în 2025. Aceste acțiuni au inclus, de asemenea, vizite de studiu și/sau participarea unor experți din Turcia, țară prioritară cheie, având în vedere rolul său potențial de hotspot pentru producția și tranzitul de bancnote euro falsificate.
- Brigada de Investigación del Banco de España (BIBE) din Spania a organizat un curs dedicat falsificării de monede pentru experți din America Latină, reunind autorități din 10 țări latinoamericane la Buenos Aires, Argentina. Acțiunea a promovat măsuri de protecție a monedei euro împotriva falsificării în țările din America Latină care sunt potențial susceptibile la aceasta. În plus, acțiunea consolidează legăturile dintre anumite birouri centrale naționale recent înființate în această regiune.

Punerea în aplicare a programului în 2024 a fost caracterizată, de asemenea, de acțiuni axate pe evoluții tematice în lupta împotriva falsificării de monedă:

- O altă prioritate abordată de mai multe acțiuni a fost lupta împotriva falsurilor de înaltă calitate, punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1210/2010 și procesarea monedelor euro impropriei circulației. Acțiunile axate pe acest obiectiv au inclus o activitate de formare privind analiza monedelor falsificate, destinată experților tehnici, precum și o formare tehnică privind cele mai bune practici de procesare a monedelor euro impropriei circulație, ambele organizate de Banco de España. Cea de a șasea reuniune a Platformei 1210, organizată ca acțiune a Comisiei, a reunit, de asemenea, părți interesate din industria mașinilor de procesare a monedelor și din centrele naționale de analiză a monedelor.
- Prioritatea acordată promovării cooperării cu autoritățile țărilor din afara UE în care există suspiciuni sau dovezi privind producția de monedă euro falsificată s-a reflectat în cea de a treia platformă UE-China privind protecția monedelor împotriva falsificării. Evenimentul, organizat ca acțiune a Comisiei, a fost o continuare a celor desfășurate anterior în cadrul platformei UE-China, la Bruxelles (2017) și Beijing (2019). Reuniunea a permis autorităților UE și chineze să continue cooperarea atât la nivel operațional, cât și la nivel administrativ, subliniind totodată necesitatea consolidării canalelor de comunicare și facilitării schimbului de informații. Au avut loc discuții aprofundate cu privire la provocările comune în domeniul combaterii falsificării, cum ar fi problema bancnotelor cu design falsificat, a elementelor de securitate falsificate ale bancnotelor euro și a monedelor euro contrafăcute importate din China. Acest lucru a permis înregistrarea de progrese în vederea consolidării cooperării la nivel administrativ.

Nu în ultimul rând, în 2024 au fost organizate mai multe cursuri de formare tehnică, având un design mai inovator. În special, OCRFM din Franța a organizat cursul de „formare tehnică și operațională privind protecția monedei euro împotriva falsificării” (TOTP), care a cuprins mai multe ateliere de simulare, în cadrul cărora participanții au fost puși în situații inspirate din anchete reale de combatere a falsificării. De asemenea, Policia Judiciaria portugheză a pus în aplicare parțial „Inițiativa de consolidare a capacităților pentru detectarea, analizarea și raportarea bancnotelor euro falsificate de către autoritățile de poliție din Capul Verde” (COUNTERACT), care a constatat în achiziționarea echipamentelor necesare autorităților din Capul Verde pentru efectuarea de investigații de combatere a falsificării și în instruirea acestora cu privire la modul de utilizare a echipamentelor respective.

4. Monitorizarea indicatorilor cantitativi și calitativi

Articolul 12 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 2021/840 prevede că prezentul raport ar trebui să țină seama de indicatorii cantitativi și calitativi ai programului Pericles IV. Datele privind acești indicatori pentru anul 2024 sunt următoarele:

1. **Numărul de monede și bancnote euro falsificate detectate (bancnote: 554 000, monede: 416 276):** obiectivul acestui indicator este de a menține sub control numărul de bancnote și monede euro falsificate detectate într-un interval de $\pm 5\%$ din media aferentă perioadei 2014-2020 (671 000/174 112). Numărul bancnotelor euro falsificate detectate este mai mic decât obiectivul, dar înregistrează o creștere treptată. Numărul monedelor detectate a depășit obiectivul stabilit. Cu toate acestea, există doar o legătură indirectă între program și acești indicatori, deoarece există mai mulți factori externi care joacă, de asemenea, un rol important. Printre acești factori externi se numără evoluția anchetelor poliției și cantitatea producției de falsuri.
2. **Numărul de ateliere clandestine desființate (9):** obiectivul privind numărul de ateliere ilegale desființate este acela de a ține sub control acest număr într-un interval de $\pm 10\%$ din cifra pentru 2019 (22). Numărul de ateliere clandestine desființate în 2024 este mai mic decât obiectivul avut în vedere. După cum se explică la indicatorul 1, legătura dintre program și acest indicator este doar indirectă, deoarece există mai mulți factori externi care joacă un rol important.
3. **Numărul de autorități competente unice care solicită participarea în cadrul programului (9):** acest indicator urmărește să măsoare interesul autorităților naționale competente față de program. Obiectivul pentru 2024 este 12, iar pentru 2027 este 24. Deși numărul solicitanților unici în cadrul programului este în creștere, acesta rămâne mai mic decât obiectivul.
4. **Gradul de satisfacție al participanților la acțiunile finanțate prin program (99,36 %):** acest indicator măsoară calitatea cursurilor de formare, astfel cum a fost percepută de către participanți. Ținta este de 75 %. Rata de feedback pozitiv este semnificativ superioară obiectivului vizat.
5. **Feedbackul participanților care au participat deja la acțiuni Pericles anterioare cu privire la impactul programului asupra activităților lor de protecție a monedei euro împotriva falsificării (98,78 %):** acest indicator măsoară

sustenabilitatea acțiunilor programului. Ținta este de 75 %. Procentul de feedback pozitiv este semnificativ superior obiectivului vizat.

5. Concluzii și perspective

Programul Pericles IV, la fel ca predecesorul său, rămâne un instrument important și eficient în lupta împotriva falsificării. Programul sprijină realizarea de studii, menține și dezvoltă cooperarea și sprijină schimbul de bune practici între toate părțile interesate implicate în lupta împotriva falsificării monedei euro. Faptul că, în 2024, bugetul total a fost angajat în proporție de 100 %, reflectă interesul statelor membre față de program.

Comisia diseminează regulat rezultatele proiectelor sprijinite în cadrul programului către experții din cadrul Grupului de experți în domeniul falsificării monedei euro (ECEG). În 2024, au avut loc trei reuniuni ECEG. Programul indică un grad ridicat de coerență și de complementaritate cu alte programe și acțiuni relevante de la nivelul UE, deoarece este dedicat exclusiv protecției monedei euro prin prevenirea și combaterea unei anumite forme de crimă organizată, și anume falsificarea monedei euro. Printre exemple se numără **instrumentul de asistență tehnică și schimb de informații (TAIEX)** al DG NEAR, care este utilizat cel mai adesea în sprijinul negocierilor de aderare, precum și Fondul pentru securitate internă – componenta de cooperare polițienească al DG HOME¹¹, dedicat prevenirii și combaterii infracțiunilor în general. În urma includerii falsificării banilor printre prioritățile planului de acțiune operațional al EMPACT¹², Comisia se coordonează îndeaproape cu coordonatorii EMPACT pentru a maximiza complementaritatea dintre cele două surse de finanțare.

Pe baza rezultatelor programului până în prezent și a analizei continue a amenințărilor emergente discutate în cadrul ECEG, prioritățile pentru 2025 sunt următoarele¹³:

- sprijinirea activităților destinate îmbunătățirii cooperării dintre statele membre care sunt deosebit de afectate de producția și distribuția de falsuri;
- promovarea cooperării cu autoritățile țărilor din afara UE în care există suspiciuni cu privire la producția de monedă euro falsificată sau dovezi în acest sens;
- menținerea unui cadru eficient pentru protecția monedei euro în Europa de Sud-Est;
- evoluții tematiche:
 - distribuția falsurilor și a componentelor de înaltă calitate pe darknet și oferta online de produse precum „movie money” și „prop copy” (inclusiv bancnote cu desen falsificat);
 - sprijin pentru înființarea/consolidarea birourilor centrale naționale;
 - monede euro: lupta împotriva falsurilor de înaltă calitate, punerea în aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1210/2010 și procesarea monedelor euro improprii circulației.

¹¹ al Parlamentului European și al Consiliului din 7 iulie 2021 de instituire a Fondului pentru securitate internă (JO L 251, 15.7.2021, p. 94).

¹² EMPACT (Platforma multidisciplinară europeană împotriva amenințărilor infracționale) este o inițiativă în materie de securitate derulată de statele membre ale UE pentru a identifica, a acorda prioritate și a aborda amenințările reprezentate de criminalitatea internațională organizată și gravă. În 2021, EMPACT a devenit un instrument permanent, astfel cum se prevede în Concluziile Consiliului privind continuarea permanentă a ciclului de politici ale UE privind criminalitatea internațională organizată și gravă. Statul membru din spatele priorității EMPACT vizând „infracțiunile în materie de proprietate intelectuală, falsificare de bunuri și monede” este Bulgaria.

¹³ Prioritățile programului 2025 sunt o parte esențială a programului anual de lucru, care este anexat la Decizia Comisiei din 18.2.2025 privind finanțarea programului Pericles IV și adoptarea programului anual de lucru pentru 2025, C(2025) 972 final.